

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/116/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203866
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203866.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., a otca: D. E., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX, XXX XX C., o návrhu navrhovateľky v I. rade: F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. G. XXX, XXX XX A. a navrhovateľa v II. rade: H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XXXX/XX, XXX XX K., obaja zastúpení: JUDr. Roman Hojer s. r. o. advokátska kancelária, Šustekova 51, 851 04 Bratislava, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Súd dočasne zveruje maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti navrhovateľky v I. rade: F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. G. XXX, XXX XX A. a navrhovateľa v II. rade: H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XXXX/XX, XXX XX K., ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť nad maloletým v rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia.

II. Počas účinnosti neodkladného opatrenia Mestského súdu Bratislava II, č.k. 11P/116/2023-75, zo dňa 03.11.2023, súd pozastavuje účinnosť rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 4P/14/2018-82 zo dňa 30.11.2018.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.07.2023 sa navrhovatelia domáhali neodkladného opatrenia na zverenie maloletého A., nar. XX.XX.XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň navrhovatelia podali aj návrh vo veci samej, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 11P/109/2023.

2. Navrhovatelia v I. a II. rade svoj návrh odôvodnili tým, že sú starými rodičmi maloletého, ktorý je synom ich dcéry B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., a D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. L. XXXX/XX, XXX XX D.. Maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Martin v konaní sp. zn. 4P/14/2018 zo dňa 30. novembra 2018 zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec maloletého o neho nejaví žiadny záujem, maloletý s ním nemá vybudovaný žiadny vzťah a dlhodobo sa ani len nestýkajú. Maloletý stratil vo svojho otca dôveru po tom, ako medzi nimi došlo k nepríjemnému incidentu, ktorý trvalo narušil ich vzťah a poškodil dôveru. Maloletý už dlhodobo žije v spoločnej domácnosti so svojimi starými rodičmi – navrhovateľmi v rodinnom dome v A.. Tento dom je vo výlučnom vlastníctve dcéry navrhovateľov a tety maloletého D. F. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorá výslovne súhlasí, aby maloletý v jej dome naďalej býval a aby v ňom mal svoj domov. Navrhovatelia sa o maloletého príkladne starajú a zabezpečujú všetku potrebnú starostlivosť namiesto jeho matky, nakoľko tá svojím spôsobom života nie je schopná dohliadať na jeho riadnu výchovu a zabezpečiť naplnenie jeho základných životných potrieb. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti svojej matky, ktorá sa o neho spočiatku riadne starala, ale následne o výchovu maloletého celkom stratila záujem. Stalo sa tak po tom, ako sa stala

užívateľkou omamných a psychotropných látok, predovšetkým pervitínu. Matka vymenila záujem o výchovu svojho syna za záujem o užívanie omamných a psychotropných látok. Matka už dlhší čas nejaví žiadny záujem o výchovu a napĺňanie základných životných potrieb maloletého, nezdržiava sa v mieste svojho bydliska, ani v mieste bydliska maloletého. Matka maloletého sa pohybuje medzi ďalšími užívateľmi omamných a psychotropných látok. Taktiež nijak neprispieva či nezabezpečuje naplnenie potrieb maloletého. Nepredstavuje už pre maloletého žiadnu autoritu a ten k nej nemá vybudovanú dôveru. Z uvedeného dôvodu a rovnako z dôvodu, že otec maloletého nejaví o neho žiadny záujem, by maloletý mohol ostať bez riadnej starostlivosti a mohlo by hroziť aj jeho umiestnenie do niektorého z centier pre deti a mládež. Navrhovatelia preto navrhli, aby súd zveril maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko sa i v súčasnosti hlavne a vlastne jedine oni podieľajú na výchove a starostlivosti o maloletého. Maloletý má so svojimi starými rodičmi vybudovaný veľmi pekný vzťah. Tí s ním trávajú všetok voľný čas a podieľajú sa významnou mierou na jeho výchove. Dohliadajú na jeho výchovu, vzdelanie a všestranný rozvoj. Navrhovatelia sa starajú o to, aby mal ich vnuk naplnené všetky základné životné potreby a aby vyrastal v podporujúcom, príjemnom prostredí, v ktorom sa bude cítiť milovaný a pochopený. Navrhovatelia sa tak dlhodobo podieľajú na výchove maloletého a na napĺňaní jeho základných životných potrieb. Dôverne ho poznajú, vedia čo obnáša táto starostlivosť, poznajú jeho zdravotný stav, záujmy a dbajú na všetky jeho ďalšie potreby. Navrhovatelia bývajú spolu s maloletým v rodinnom dome v A.. Ten má v domácnosti u svojej tety a navrhovateľov vybudované prostredie, v ktorom má svoje súkromie, svoj svet a pohodlie. Maloletý toto prostredie dôverne pozná a má tam vytvorené ideálne podmienky na svoj ďalší rozvoj. Maloletý taktiež navštevuje Základnú školu v A.. Navrhovatelia sa starajú o to, aby mal maloletý kvalitné vzdelanie a podporujú ho vo vzdelávaní. V rodinnom dome s navrhovateľmi a maloletým žije taktiež sestra matky maloletého so svojou maloletou dcérou. Sestra matky maloletého sa tiež podieľa s navrhovateľmi na výchove maloletého a na napĺňaní jeho základných životných potrieb. Maloletý má s nimi vybudovaný veľmi dobrý vzťah a je v tomto prostredí šťastný. Podaním predmetného návrhu sa chcú navrhovatelia vyhnúť tomu, že maloletý doplatí na chyby a nerozvážnosť svojej matky a bude musieť opustiť ich domácnosť ako miesto, kde má vytvorený svoj domov a bude umiestnený v niektorom z centier pre deti a mládež alebo bude vystavený inému riešeniu, ktoré rovnako nebude v súlade s jeho najlepším záujmom. Matka maloletého z dôvodu ťažkej závislosti od omamných a návykových látok nie je naďalej schopná, dokonca ani ochotná zabezpečovať riadnu osobnú starostlivosť o neho. Rovnako zverenie do osobnej starostlivosti otca maloletého neprichádza do úvahy, nakoľko by to bolo v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Je v najlepšom záujme maloletého zabezpečiť, aby sa viac nemusel pozerať na životný štýl, ktorý si vybrala jeho matka. Rovnako je potrebné zohľadniť skutočnosť, že maloletý nemá s otcom vybudovaný žiadny vzťah, nechce sa s ním stretávať a nemá v neho žiadnu dôveru.

3. Vec bola pôvodne postúpená na Okresný súd Martin, ktorý naposledy rozhodoval o maloletom, a ktorý následne uznesením č.k. 17P/39/2023-44 zo dňa 15.8.2023 preniesol príslušnosť na tunajší súd. S prenesením príslušnosti tunajší súd nesúhlasí a bude postupovať v zmysle § 112 ods. 2 druhá veta Civilného mimosporového poriadku, pričom o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol ako nepríslušný súd v zmysle § 113 Civilného mimosporového poriadku.

4. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľa priložili rodný list maloletého, rozsudok Okresného súdu Martin zo dňa 30.11.2018, č.k. 4P/14/2018-82, potvrdenie o návšteve školy zo dňa 20.06.2023, výtis z listu vlastníctva č. XXXX.

5. Rozsudkom Okresného súdu Martin, č.k. 4P/14/2018-82 zo dňa 30.11.2018, súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou zveril maloletého A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletého zastupovať ako aj spravovať jeho majetok. Zároveň zaviazal otca platiť na maloletého výživné spolu so zročným výživným a tiež upravil styk otca s maloletým. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14.12.2018.

6. Dňa 02.11.2023 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senec, Referát sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, odbor sociálnych vecí a rodiny, doručil tunajšiemu súdu správu zo sociálneho šetrenia pomerov v domácnosti navrhovateľov v I. a II. rade. Toho istého dňa ÚPSVaR Senec realizoval ohlásené šetrenie bytových, sociálnych a rodinných pomerov za prítomnosti p. H. A., ktorý je starý otec maloletého. Stará matka, pani F. A. sa toho času nachádza v zahraničí (K.). Podľa vyjadrenia starého otca je odcestovaná so staršou dcérou a maloletou vnučkou. V čase návštevy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Senec, sa maloletý nachádzal v školskom zariadení, z tohto dôvodu nebolo

možne vykonať pohovor s maloletým dieťaťom. Rodina obýva 4 - izbový dvojpodlažný rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve tety maloletého, pani F. A.. Domácnosť je zariadená moderným nábytkom. Izby sú zariadené podľa účelu použitia moderným nábytkom. Domácnosť pôsobí udržiavane, čisto a bytová hygiena je na požadovanej úrovni. Moderná kuchyňa v svetlom dekore je prepojená s obývacou časťou domu. Obývací priestor je taktiež ladený v svetlom dekore, Sedacia súprava je v bielej farbe. Nábytok je čistý a tento priestor pôsobí útulne vzhľadom aj na zarámované fotografie rodiny. Z obývacej časti je prístup na okrasnú záhradu. Kúpeľňa je od WC oddelená. Izba maloletého je priestranná, čistá a zariadená v modernom štýle. Maloletý má k dispozícii dve izby, ktoré reflektujú vek a potreby maloletého. Hygiena a čistota sú v domácnosti na požadovanej úrovni. Navrhovateľ v I. rade H. A., nar. XX.XX.XXXX je starobný dôchodca. Jeho mesačný príjem je vo výške 511,- Eur. Podľa jeho vyjadrenia zdravotný stav má toho času stabilizovaný. Navrhovateľka v II. rade F. A., nar. XX.XX.XXXX je taktiež starobná dôchodkyňa. Starý otec uviedol, že ich rodina netrpí finančným nedostatkom. Uviedol, že príjem ich rodiny pokrýva náklady všetkých členov ich domácnosti. Taktiež starý otec maloletého uviedol, že im finančne pomáha teta maloletého, pani F. A.. Starý otec sa vyjadril, že biologický otec, pán D. E. nie je v kontakte s maloletým dieťaťom už viac ako dva roky. Matka, pani B. A. je v kontakte s maloletým, avšak podľa vyjadrenia starého otca nezabezpečuje starostlivosť o maloletého. Starý otec uviedol, že maloletý sa dlhodobo zdržiava v ich domácnosti. Sandro navštevuje X. ročník Základnej školy D. J. A.. Podľa vyjadrenia starého otca maloletý si riadne plní školskú dochádzku, dosahuje dobré výsledky. Maloletý je v starostlivosti všeobecného lekára pre deti a dorast. Podľa vyjadrenia starého otca zdravotný stav maloletého je dobrý, nenavštevuje žiadne odborné ambulancie. Na základe šetrenia v domácnosti starých rodičov ÚPSVaR skonštatoval, že majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého. Počas šetrenia pomerov na strane starých rodičov nezistili žiadne nedostatky. Starí rodičia dokážu zabezpečiť maloletému starostlivosť po všetkých stránkach. Ich rodinné zázemie ponúka maloletému podnetné prostredie, kde môže prežívať šťastné detstvo, na ktoré má právo.

7. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú vo veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa používajú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

15. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

17. Podľa § 113 Civilného mimosporového poriadku ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

18. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

20. Na základe citovaných zákonných ustanovení, vyhodnotiac zistené okolnosti súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletého do jeho starostlivosti je dôvodný a vyhovel mu v plnom rozsahu. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 02.11.2023 je zrejmé, že už dlhší čas všetku a zároveň riadnu a veku primeranú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečujú navrhovatelia. Navrhovatelia zároveň osvedčili, že majú záujem zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého aj naďalej, k čomu majú vytvorené vhodné podmienky aj osobné predpoklady. V situáciách, keď maloletému dieťaťu bezprostredná ujma nehrozí, avšak súd zhodnotí, že v jeho záujme je vhodné rýchlo a pružne riešiť jeho pomery, môže súd rozhodnúť o nariadení neodkladného opatrenia podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku. Zohľadniac uvedené dospel súd k záveru, že v posudzovanom prípade sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení, keďže matka dlhodobo nie je schopná a ani ochotná sa o maloletého postarať a otec neprejavuje o maloletého záujem. Za situácie, kedy matka ani otec maloletého starostlivosť o maloleté dieťa nezabezpečujú, rozhodnutie - tak ako je uvedené vo výrokovej časti I. tohto uznesenia - súd považuje za súladné s najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

21. Nakoľko rozsudkom Okresného súdu Martin, č.k. 4P/14/2018-82 zo dňa 30.11.2018 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, súd počas trvania tohto neodkladného opatrenia pozastavil účinnosť uvedeného rozsudku (výrok II. uznesenia).

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.